

Alfabladet

Information till Alfaskolans personal och föräldrar. Nr 4 2007

Alfabladet nr 4 2007

Kan man överklaga ett betyg? _____	2
Individuell utvecklingsplan _____	2
Kodknäckarna _____	3
Lite kuriosa om "alfa" _____	5
Föräldrar –en resurs för sina barn __	5
Fjärilsstudier i år 2 _____	6
Stoppa huvudlössen! _____	8

Material till Alfablad nr 5, 2007 mottages gärna till alfaskolan@pysslingen.se senast 18 oktober.

Ansvarig utgivare: Henrik Lövstedt

Så var äntligen ett en nytt läsår igång!

Som rektor känns det fantastiskt att personal och elever är på plats igen. En skola utan elever och personal är nämligen väldigt tom. Även om några dagars lugn och ro (utan frågvisa och nyfikna elever på kö utanför rektorsexpeditionen) gör alla eftersatta högar på skrivbordet gott, så förvandlas denna ro snabbt till stark längtan. Längtan efter just dessa giriga och ifrågasättande barn och ungdomar. När de första dagarna gått och blivit veckor, -veckor av mycket effektivt ensamarbete då skolans korridorer och klassrum gapar tomma och ropar efter elever, inser jag som mest varför jag valt att jobba i skolan.

”Man saknar inte eleverna förrän klassrummen är tomma”

Då i Juli när klassrummen är tysta och ödsliga förstår jag som bäst varför jag valt att *inte* arbeta på t.ex. skolverket eller någon annan myndighet för att ”diskutera” skola och undervisning. Varför jag valt att arbeta mitt i den. Det är då jag är som mest övertygad om att detta är ett av världens mest utvecklande arbeten. Att varje dag få möta dessa helt fantastiska ungar –ja ni känner de ju och vet vad jag menar.

Och nu är de alla på plats igen och bekräftar just den känslan. Alfaskolan fullkomligt sjuder av förväntan, nyfikenhet och planering just nu. Ett helt läsår ligger framför våra fötter, och jag blir alldeles pirrig när jag fantiserar om hur många nya kunskaper som kommer att befästas. Hur mycket bildning som kommer att skapas. Från de nyinskolade 1- och 2- åringarna på förskolan till de effektiva och resultatfokuserade niondeklassarna som är vuxna vilken sekund som helst. Tänk om det fanns ett sätt att mäta hur mycket de gemensamt har utvecklats och lärt sig när detta läsår är över...

Henrik Lövstedt, rektor

Hur gör man om man är missnöjd med ett betyg?

I läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) står att läraren fortlöpande ska ge varje elev information om elevens utvecklingsbehov och framgångar i studierna, samverka med hemmen och informera om elevernas skolsituation och kunskapsutveckling och redovisa för eleverna på vilka grunder betygsättning sker. I 7 kap. 2 § grundskoleförordningen står också att läraren minst en gång varje termin bl.a. ska samtala om hur elevens kunskapsutveckling bäst kan stödjas. Detta görs på utvecklingssamtalen. Betygen skall alltså aldrig komma som en överraskning, utan att eleven ska vara väl informerad och få chans att prata med läraren innan betygsättningen.

Betyg ska sättas av läraren med utgångspunkt i kursplanernas mål och betygsriterierna. När betyget väl är satt finns ingen möjlighet att överklaga det. Däremot kan en elev i grundskolan alltid begära en prövning (7 kap. 16 § i grundskoleförordningen).

Henrik Lövstedt, rektor

Individuell utvecklingsplan

Från och med vårterminen 2006 ska varje elev i grundskolan ha en individuell, framåtsyftande utvecklingsplan som ska följa dem genom hela grundskolan.

Vid utvecklingssamtalet ska läraren tillsammans med eleven och föräldrarna i en individuell utvecklingsplan skriftligen sammanfatta vad som behövs på kort och lång sikt för att eleven ska nå målen i skolan. Planen skall följas upp med jämna mellanrum och utvärderas vid nästa utvecklingssamtal.

Syftet med individuella utvecklingsplaner är att de ska stärka uppföljningen för den enskilde eleven i skolan och bidra till att fler når målen.

På Alfaskolan arbetar vi just nu på högvarv i förberedelserna för att digitalisera arbetet med upprättandet av IUP (individuella utvecklingsplaner). Verktuget vi bestämt oss för att använda heter Unikum och är ett av de mest använda i Sverige. Unikum är en modern äkta e-tjänst som nås via webben.

All information är säkert lagrad och krypteras vid överföring via internet. Varje barn/elev kommer då att få en egen "sida" där alla tre parter som deltar i elevens utveckling (elev/förälder/skola) samarbetar runt denna. Man förbereder sig inför utvecklingssamtalen genom att läraren/lärarna informerar om nuläget, och även eleven själv och föräldrarna kan kommentera detta.

På utvecklingssamtalet upprättas sedan utifrån nuläget en individuell plan för eleven, som läggs upp på elevens digitala sida. Allt finns sedan sparad under elevens hela skolgång.

Unikum är ett smidigt verktyg för IUP, mål, dialog och utveckling. Unikum gör samarbetet kring lärandet smidigare. Förberedelser och omdömen inför utvecklingssamtal blir enklare, arbetet kring IUP och målen underlättas, och uppföljning, reflektion och dialog når alla. Unikum är mycket lätt att använda tack vare bilder och lättbegripliga ikoner. Alla kommer igång direkt, även i barn i förskolan. Ingen särskild utbildning behövs, inte ens för den som är ovan vid datorer. Verktuget används i förskola, år F-9, särskolor, gymnasium, universitet och för vuxna.

Under höstterminen kommer vi att arbeta med att utforma verktyget för att passa just Alfaskolans verksamhet, och planerar att troligtvis till vårterminen starta med "IUP online" som det kallas. Jag återkommer senare under hösten med mer information om hur det kommer att gå till. Så länge är du välkommen att besöka www.unikum.net för att läsa mer.

Henrik Lövstedt, rektor

Kod-Knäckarna

Alfaskolan deltar i ett projekt om läs- och skrivsvårigheter och dyslexi och vikten av tidig upptäckt –redan i första klass.

I vår ambition att alla barn på Alfaskolan skall lära sig så mycket som möjligt, har vi valt att gå med i detta projekt tillsammans med "kodknäckarna". Projektet vänder sig till elever i skolår 1 och deras lärare. Självklart är även vår specialpedagog involverad i projektet. Nedan kan du läsa mer om vad projektet går ut på.

Henrik Lövstedt, rektor

Kod-Knäckarna är en ideell förening som vänder sig till föräldrar som undrar med oro varför deras barn har svårt att få ordning på bokstäverna.

Vi vet hur krångligt det kan vara att hitta den hjälp och information som man då behöver. Frågorna hopar sig: Hur får jag veta? Vad ska jag göra? Vad är bäst för mitt barn? Vi erbjuder basfakta kring lässvårigheter och dyslexi särskilt anpassat för föräldrar. Vi ger också konkreta råd och tips.

Skolan har ansvaret för barnens läs- och skrivinläring och du ska ställa krav på kvaliteten på den undervisningen. Men du som förälder är också en viktig resurs för ditt barn. Du kan stötta läs- och skrivutvecklingen på många vis. Barn, föräldrar och lärare blir alla vinnare om ett gott samarbete kommer igång tidigt.

Forskarna har länge hävdat att tidiga insatser är avgörande för hur barnen lyckas lära sig att läsa och skriva. Därför vill vi ge föräldrar smart information som är lätt att förstå. Barnet är beroende av att de vuxna ser, förstår och agerar gemensamt. Ett gott samarbete mellan föräldrar och lärare skapar en mycket viktig trygghet för barnet både hemma och i skolan.

I Kod-Knäckarnas styrelse sitter Louise Belfrage, Eva Sjölund och Kerstin Hagrup.

Efter att 2004 ha genomfört ett pilotprojekt i Vallentuna kommun bjuder vi 2007 in tio nya kommuner till ett mer utvecklat projekt. Det nya projektet genomfördes med stöd av Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond och Myndigheten för skolutveckling i samarbete med Kod-Knäckarna.

Inom projektramarna 2007 erbjuder Kod-Knäckarna kommunernas alla lärare med årskurs 1-elever följande material:

1. "Tidigt fokus på läsutveckling", fortbildningsmaterial på dvd (60 min) som pedagogiskt och utförligt beskriver barns språkutveckling och hur man kan hitta och jobba med elever med läs- och skrivsvårigheter (bygger på en föreläsning av logoped Bodil Andersson)
2. "God läsutveckling", Ingvar Lundbergs och Katarina Herrlins bok med tillhörande studiehäfte som är ett redskap för den mycket tidiga läsutvecklingen
3. "Smart start", bok som beskriver hur man kan underlätta mötet mellan föräldrar och lärare i arbetet med att tidigt uppmärksamma barn som visar tecken på läs- och skrivsvårigheter.
4. "Föräldrar – En resurs för sina barn", informationsbroschyr (20 sidor) speciellt framtagen för föräldrar. Ger även goda förutsättningar för en bra dialog mellan föräldrar och lärare.
5. "Föräldrar – En resurs för sina barn", en informations-cd (25 min). Speciellt framtagen för föräldrar. Ger även goda förutsättningar för en bra dialog mellan föräldrar och lärare.

Informationen är hämtad från Kodknäckarnas hemsida www.kodknackarna.se

alfa (grekiska *α* /*lpha*, av feniciskt ursprung, besläktat med hebreiska *aleph*, eg.: 'oxe'), *a*, *A*, första bokstaven i det grekiska alfabetet.

alfa, eg. *a*, beteckning (jämte andra gemena, kursiva grekiska bokstäver) för vinkel (plan vinkel); SI-enhet radian (rad).

Alfa, *a*, inom astronomin vanligtvis beteckning för den ljusaste stjärnan i varje stjärnbild, med tillägg av stjärnbildens latinska namn i genitivform. Regulus, den ljusaste stjärnan i stjärnbilden Lejonet (Leo), benämns sålunda "Alfa Leonis" eller "a Leonis". Den näst ljusaste stjärnan benämns på motsvarande sätt Beta (*b*) osv. Detta sätt att med grekiska bokstäver beteckna de ljusaste stjärnorna infördes av Johannes Bayer i början av 1600-talet. Han lät emellertid även andra faktorer än ljusstyrkan medverka till ordningsföljden. Därför finns det många undantag till den ovan nämnda regeln.

Källa: Nationencyklopedin

Föräldrar – en resurs för sina barn.

Hur kan du hjälpa ditt barn när läsningen inte går som på räls?

På föräldramötet för år 1 kommer materialet med ovanstående rubrik att presenteras.

Solna, tillsammans med nio andra kommuner deltar i ett projekt för att öka föräldrars kunskap om läs- och skrivsvårigheter och dyslexi och vikten av tidig upptäckt – redan i första klass. Material riktar sig till föräldrar vars barn börjat år 1 i höst.

Projektet initierades av en ideell förening "Kodknäckarna". Grundtanken är att underlätta mötet mellan föräldrar och lärare i att tidigt uppmärksamma barn som visar tecken på läs- och skrivsvårigheter.

Informationen i materialet utgår från ledande forskningsteorier om barns språkutveckling.

Vi som arbetar med svenska i årets år 1 har varit på en utbildningsdag om materialet.

Senare under höstterminen kommer lärarna som arbetar med de yngre eleverna, F-3, att bilda en studiecirkel om "God läsutveckling".

Jag återkommer i ett senare nummer av Alfabladet med mer information om årets satsning. Du som inte kan vänta till dess kan läsa mer på

www.kodknackarna.se

**Birgitta Johansson,
specialpedagog**

Fjärilsstudier i år 2

År 1969 studerade Carlos White, entomolog och lärare, fjärilslarver i sitt vetenskapliga arbete. Han lät utarbeta ett arbetsmaterial som tillät läraren att visa barnen hur metamorfosen fungerade. Efter många års utvecklingsarbete lyckades han hitta ett fungerande sätt att skicka fjärilslarver med post, i en burk med speciellt sammansatt föda. 26 år har nu förflutit sedan den första Butterfly Garden skickades iväg och miljontals barn har fått fascineras av detta naturens mirakel.

Fjärilsstudier i denna form ingår nu i ett av Alfaskolans NTA-teman, så de sista veckorna innan sommarlovet ägnade vi i tvåan åt dessa studier. Vi beställde fjärilslarver för att få vara med om den spännande utveckling en fjäril går igenom innan den blir helt färdigutvecklad. De larver vi skickade efter skulle så småningom bli tistelfjärilar. När larverna kom var de ca en halv centimeter långa. På några dagar växte de sig allt större. Larvernas naturliga föda är tistlar och malvaväxter. Malva är en grön växt med små rosa blommor. Vi fick maten i små burkar. Malvan hade malts samman till en grön och fuktig geléartad sörja. Varje barn tog hand om sin egen larv.

Efter ca en vecka var larverna ca 5-6 cm långa, då hängde de upp sig i en liten spinntråd på undersidan av burkarnas lock. De hängde som ett J. Larverna spinner in sig i en tråd och bildar puppor med hjälp av spinnkörtlar som sitter vid munnen. Under ytterligare en vecka förblev de sedan puppor. Mot slutet av puppstadiet kunde man skönja tistelfjärilen inuti puppan. Man kunde se dess vackra färger.

Det var fascinerande att uppleva hur de sedan en efter en kröp ur sina puppor efter det att vi placerat alla puppor i en fjärilsbur.

Vi matade de färdigutvecklade fjärilarna med sockervatten, nektar från blommor och frukt.

Efter några dagar släppte vi ut fjärilarna i äppelträdgården. Alla utom en överlevde hela utvecklingen från larv till färdig fjäril.

Visste du att

- tistelfjärilen är en av världens vanligaste och mest spridda fjärilsart.
- fjärilen kan flyga hundratals mil och följer speciella flyttvägar precis som fåglarna gör.
- äggen är runda och vackert grönskimrande.
- fjärilarna sover precis som vi människor gör.

av år 2 genom klassföreståndare
Elisabeth Arvidsson

Kvarglömda eller lämnade kläder, skor, väskor m.m.

Vi har säckar med ovan nämnda saker som ligger och väntar på sina ägare, säckarna står i korridoren utanför träslöjden bredvid hissen.

Ta er tid att leta i dessa istället för att rusa till affären för att köpa nytt. Det som ligger i säckarna är från vårterminen och tillvarataget efter påsklovet fram till sommarlovet.

Säckarna kommer att finnas kvar på Alfaskolan och på samma plats till och med vecka 38. Sedan kommer allt att skickas som sopor (synd...).

På skolexpeditionen lämnas nästan dagligen in upphittade saker som nycklar, klockor eller andra smycken samt en och annan mobiltelefon. Saknar ni något som stämmer in på detta -kom då in till mig på expeditionen och titta i min lilla "skattgömma".

Gunilla Kangas

Hjälp oss att stoppa huvudlössen under avlusningsdagarna 14-16 september!

För att undvika problem med huvudlöss på skolan vill vi uppmana **alla** föräldrar att delta i höstens avlusningsdagar, helgen 14-16 septemebr. Även om ditt/dina barn inte drabbats finns det risk för att de gör det om inte vi alla blir bättre på att undersöka våra barn regelbundet i förebyggande syfte. Desto tidigare vi upptäcker de, desto tidigare kan vi bli av med dem!

Det du behöver göra är att kamma igenom ditt barns hår med en finkam, så kallad luskam. Mer information om hur du upptäcker löss, varför luskamning är så viktigt och en kort instruktionsfilm om hur du luskammar hittar du på www.lusfri.nu

Kom ihåg:

- Barn kan ha löss utan att du märkt det. Huvudlöss är vanligare än många tror.
- Om du har löss –berätta det för andra. Om fler får anledning att undersöka sina barn minskar risken att du drabbas igen.
- Om alla gör en gemensam insats och undersöker sina barn samtidigt är risken mindre att vi drabbas av en lössepidemi under terminen.

Nya medarbetare på Alfaskolan:

-**Monika Fischer** är vår nya textilslöjdlärare

-**Jakob Södermark** (som tidigare vikarierat en del i både förskola, fritids och skola) arbetar nu på Fiskens fritids

-**Charlotte Klintorph** efterträder Kerstin Kron som gått i pension, och skall undervisa skolår 6, 7 och 8 i svenska och engelska

-**Maria Amnell** efterträder Maria Hoflund som flyttat norrut och ska också undervisa i svenska och engelska, men i skolår 6, 8 och 9.

-**Mia Olsson** ska jobba med våra 17 femåringar på Alfaskolan tillsammans med Eni och Anna.

-**Anna Kärnebo** jobbar på nedervåningen, med de yngsta barnen, på Kadetten. - Det gör också **Eva Lundberg**

-**Carina Riber** är ytterligare en ny förskollärare som skall arbeta på övervåningen på Kadetten

-Där kommer också ytterligare två nya förskollärare att arbeta: **Ann Dehnisch** och **Ann-Christine Norman**.

-**Hans Edström** är lite "nygammal" eftersom han arbetat flera år på vårt fritids innan och under tiden han utbildat sig till lärare. Han är nu vår nya klassföreståndare i 2:an, sedan Ami hastigt lämnade oss under sommaren till förmån för en rektorstjänst.

Johan Andersson och är ytterligare ett nytt ansikte på Kadetten då Annica kommer att arbeta lite mindre till förmån för sin dotter.

Välkomna ni nya och lycka till alla ni som på olika sätt antagit nya utmaningar!

